

Prawo zamówień publicznych po nowelizacji

Utworzono: wtorek, 12, lipiec 2016 11:00

11 lipca prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ma na celu harmonizację przepisów prawa krajowego z przepisami państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie udzielania zamówień publicznych, a więc wprowadzenie przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych.

Dokonano więc zmian zmierzających do:

1) uproszczenia procedur udzielania zamówień publicznych i ich uelastycznienia poprzez:

- lepsze wykorzystanie negocjacji jako sposobu doprecyzowania warunków umów z wykonawcami, aby zamówienie jak najlepiej odpowiadało potrzebom zamawiającego,
 - zmniejszenie obowiązków formalnych na etapie ubiegania się o udzielenie zamówienia, w tym umożliwienie przedstawiania przez wykonawców oświadczenia o spełnianiu warunków w postaci jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia oraz przyjęcie, że obowiązek złożenia wszystkich dokumentów będzie odnosił się co do zasady do tego wykonawcy, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą;
- 2) promowania wykorzystywania pozaekonomicznych celów zamówień publicznych takich jak ochrona środowiska, integracja społeczna czy wspieranie innowacyjności m. in. poprzez:

- położenie nacisku na wybór oferty najkorzystniejszej, czyli opartej również na efektywności kosztowej, uwzględniającej nie tylko cenę lub koszt, ale także inne kryteria oceny ofert,
 - ograniczenie stosowania kryterium najniższej ceny,
 - wprowadzenie nowego trybu zamówień publicznych – partnerstwa innowacyjnego, przeznaczonego do nabywania produktów i usług, które nie są jeszcze dostępne na rynku,
- 3) zapewnienia lepszego dostępu do rynku małym i średnim przedsiębiorcom dzięki:
- ułatwieniu udzielania zamówień w częściach,
 - wprowadzeniu maksymalnych możliwych do zastosowania przez zamawiającego

warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej (średni roczny obrót – maksymalnie dwukrotność szacunkowej wartości zamówienia);

4) wprowadzenia bardziej elastycznych rozwiązań w zakresie zmiany umów o zamówienia publiczne – nowe przesłanki umożliwiające dokonanie modyfikacji postanowień umownych czy też wypowiedzenia umów;

5) uproszczenia procedur przy udzielaniu zamówień społecznych oraz niektórych innych usług, np. prawnych, hotelarskich, gastronomicznych, kulturalnych, zdrowotnych itp. przez:

- podwyższenie progu kwotowego, od którego istnieje obowiązek przestrzegania przepisów ustawy,
- umożliwienie zastosowania kryteriów jakościowych takich jak dostępność, ciągłość i trwałość oferowanych kluczowych usług,
- umożliwienie określenia przez zamawiającego niektórych elementów procedury udzielenia zamówienia, co zwiększy jej elastyczność.

Wprowadzono rozwiązania dotyczące tzw. zamówień typu in-house, czy też współpracy publiczno-publicznej, jako przesłanek zastosowania trybu z wolnej ręki (znowelizowany art. 67 ustawy u.z.p.). Ustawodawca zmodyfikował przesłanki w taki sposób, aby podmioty, które będą otrzymywały zlecenia bez przetargu, w zasadzie nie uczestniczyły w konkurencji na otwartym rynku.

Zgodnie z uchwaloną ustawą, udzielanie zamówień z wolnej ręki przez zamawiającego będzie możliwe na rzecz osoby prawnej o ile:

- zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej, warunek ten jest spełniony również gdy kontrolę sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w ten sam sposób,
- ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę,
- w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

Zakazu udziału kapitału prywatnego nie stosuje się do osób prawnych z udziałem partnera prywatnego wyłonionego zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz do udziału pracowników reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu.

Przed udzieleniem zamówienia w powyższym trybie, zamawiający zamieszcza na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, lub na swojej stronie internetowej, informację o zamiarze zawarcia umowy, wskazując na istotne elementy planowanego zamówienia. Umowa zawierana w powyższym trybie może być zawarta nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia zamieszczenia powyższej informacji. W razie zawarcia umowy przed tym terminem umowa podlega unieważnieniu. Zamawiający jest zobowiązany także do zamieszczenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej lub na swojej stronie internetowej, najpóźniej w

terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, informacji o udzieleniu zamówienia w powyższym trybie zawierającej wskazanie istotnych elementów udzielonego zamówienia. Ustawa wprowadza również zasadę, iż organ sprawujący nadzór nad zamawiającym, w razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowości zastosowania trybu udzielania zamówienia kontrolowanym osobom prawnym, zakazuje zawarcia umowy na czas wyjaśnienia sprawy. Organ sprawujący nadzór w razie stwierdzenia, iż nie zachodziły przesłanki do udzielenia zamówienia w trybie in-house zakazuje zawarcia umowy, a jeżeli umowa została zawarta, zwraca się do zamawiającego o wypowiedzenie umowy lub odstąpienie od umowy w wyznaczonym przez organ terminie. W razie bezskutecznego upływu powyższego terminu organ sprawujący nadzór występuje do sądu o unieważnienie umowy w całości lub w części.

Niezależnie od zmian wynikających z wdrażanych dyrektyw, uchwalona ustawa wprowadza też inne zmiany w ustawie Prawo zamówień publicznych, dotyczące w szczególności:

- 1) stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert (zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.z.p. oraz ich związki, będą mogli zastosować kryterium ceny jako jedyne kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60%, jeżeli przedmiot zamówienia będzie miał ustalone standardy jakościowe odnoszące się do wszystkich istotnych cech przedmiotu zamówienia, a ponadto jeżeli dodatkowo wykażą oni w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia – znowelizowany art. 91 ust. 2a u.z.p.); w tym celu m.in. minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposób przedstawiania informacji o tych kosztach;
- 2) aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, np. poprzez wprowadzenie obowiązku określania w opisie przedmiotu zamówienia na usługi lub roboty budowlane wymogu zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polegać będzie na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dodawany do u.z.p. art. 29 ust. 3a); ponadto zamawiający będzie mógł zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia będą mogły ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub wykonawcy, których głównym celem działalności lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych (próg zatrudnienia osób marginalizowanych przez zakłady pracy chronionej lub innych wykonawców albo ich jednostki, określony przez zamawiającego, nie będzie mógł być niższy niż 30% zatrudnionych) – art. 22 ust. 2 i 2a u.z.p. w nowym brzmieniu;
- 3) rozszerzenia katalogu włączeń z reżimu ustawy u.z.p. przy udzielaniu niektórych zamówień publicznych o wartościach poniżej tzw. progów unijnych; wyłączono np. w pewnym zakresie zamówienia służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych czy zamówienia z zakresu działalności kulturalnej – dodawany do u.z.p. art. 4d;

Prawo zamówień publicznych po nowelizacji

Utworzono: wtorek, 12, lipiec 2016 11:00

- 4) uelastycznienia możliwości udzielania wykonawcom zaliczek; zaliczki będą mogły być udzielane także wówczas, gdy zamówienie na dostawy lub usługi będzie finansowane ze środków krajowych - nowe brzmienie art. 151a u.z.p.;
- 5) umożliwienia orzekania przez Krajową Izbę Odwoławczą w przypadku, gdy zamawiający w części uwzględni zarzuty odwołania – znowelizowany art. 186 ust. 3a-6 u.z.p.;
- 6) nałożenia na Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych obowiązku wydawania opinii, w których będzie przedstawiana interpretacja przepisów u.z.p. budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie – dodawany do u.z.p. art. 154c.

Ponadto ustawa wprowadza zmiany uwzględniające, iż nadzór nad Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych przejmuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Ustawa wprowadza również zasadę, iż w postępowaniach o udzielenie zamówienia oraz do odwołań i skarg do sądu w tych sprawach, jak również w postępowaniach konkursowych, wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie uchwalonej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Przepisy dotychczasowe stosuje się też do umów zawartych przed dniem wejścia w życie uchwalonej ustawy oraz do umów zawartych w następstwie postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie uchwalonej ustawy.

Przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczące obowiązku komunikacji zamawiającego z wykonawcami wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wchodzi w życie z dniem 18 kwietnia 2017 r. odnośnie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez centralnego zamawiającego oraz z dniem 18 października 2018 r. w zakresie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez pozostałych zamawiających. Natomiast przepis art. 10a u.z.p. w zakresie jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia stosuje się od dnia 18 kwietnia 2018 r. Terminy powyższe są zgodne z terminami przewidzianymi dla wprowadzenia tych obowiązków zgodnie z wdrażanymi dyrektywami.

Źródło: Prezydent RP